

MAANPÄÄLLINEN PARATIISI

HYVÄN JA PAHAN TAISTELU

Muinaisen Persian (Iranin vanha nimi) mytologia pohjautuu uskontoon, jonka profeetta Zarathustra perusti n. 600 eKr. Tämän uskonnon ytimeenä oli hyvän ja pahan, Ahura Mazdan ja Ahrimanin, välinen taistelu. Oheisessa kertomuksessa myös ihmiset joutuvat mukaan kamppailuun, jota hyvä luoja ja paha tuhoaja käyvät keskenään. Aihe esiintyy monissa muissakin kulttuuripiireissä.

VIISAS HERRA

Assyrian kuningas Salmanassar II osoittaa kunnioitustaan Viisaalle Herralle, Ahura Mazdalle (vas.); reliefi 700-luvulta eKr. Keskellä oleva siivikkäs kiekko symboloi Ahura Mazdan valtaa.

ALUSSA VIISAS HERRA Ahura Mazda eli valossa; hänen kaksosveljensä Angra Mainyu, toiselta nimeltään Ahriman, eli pimeydessä. Heidän välillään oli pelkkää ilmaa.

Sitten Ahura Mazda loi ajan, ja tämä hetki oli maailman alku. Hän loi päivät, joita valaisi aurinko, ja asetti tähdet tuikkimaan taivaalle. Hän pani kuun kasvamaan ja pienenemään, ja hän loi salamat ja ukosen, tuulet ja pilvet. Hän loi Hyvyyden, joka saa ihmisen ja koko luomakunnan pyrkimään yhä parempaan, ja Rakkaus on hänen tyttärensä.

Ahriman tuli hänen luokseen kiu-kun ja katkeruuden vallassa. Ahura Mazda otti veljensä vastaan rauhan ja ystävyyden sanoin, mutta Ahriman vastasi hänelle ylenkatseellisesti. Silloin Ahura Mazda lähetti Ahrimanin takaisin pimeyteen, josta tämä oli tullut, ja sanoi: ”Meidän ajatuksemme, opetuksemme, pyrkimyksemme, sanamme ja sielumme, kaikki meissä on vastakkaista.”

Ahura Mazda loi valosta Gayomartin, ensimmäisen ihmisen. Kolmeentuhanteen vuoteen ei Gayomart liikunut eikä puhunut; hän oli uppoutunut miettimään luojaan viisautta ja maanpäällisen paratiisin täydellisyyttä. Sitten hänestä tuli ensimmäinen tulen pappi, ja hän sytytti liekin, joka on Ahura Mazdan tunnusmerkki.

Pimeyteen karkotettu Ahriman ryhtyi hurjaan hyökkäykseen luomakuntaa vastaan. Hän murtautui taivaan läpi ja toi mukanaan monia onnettomuuksia: himon, nälän, sairaudet, tuskan ja kuoleman. Hän saastutti kaiken mihin koski ja julisti riemuissaan: ”Voittoni on täydellinen! Olen hukuttanut maailman likaan ja pimeyteen ja tehnyt

Ahura Mazda luo Gayomartin, joka kunnioittaa luojaansa tulen pappina.

siitä itselleni linnoituksen. Olen saattanut maailmaan kuivuuden, johon kasvit kuolevat, ja myrkyttänyt Gayomartin, niin että hänkin kuolee.”

Ahura Mazda näki, että oli parempi vangita Ahriman kuin antaa hänen riehua vapaana, ja niin hän kahlitsi Ahrimanin maailmaan. Ahriman taisteli yhtä rajusti päästäkseen maailmasta ulos kuin oli pyrkinyt siihen sisään, mutta mikään ei auttanut. Niin hän jäi maailmaan ja tekee siinä yhä tuhojaan.

Ahriman lähettää kärsimyksen ja kuoleman demonit turmelemaan Ahura Mazdan maanpäällistä paratiisia.

Ahura Mazda lähetti runsaan sateen, joka lopetti Ahrimanin aikaansaaman kuivuuden. Sateesta syntyivät Gayomartin jälkeläisinä Mašya ja Mašyoi, ensimmäinen ihmispari, josta mekin kaikki polveudumme.

Aluksi Mašya ja Mašyoi ylistivät Ahura Mazdaa hänen runsaan ja kauniin luomistyönsä vuoksi. Mutta sitten heidän käsityksensä hyvästä ja pahasta hämärtyi, ja he alkoivat ylistää Ahrimania ja pitää häntä maailman luoja. Ahura

Mašya ja Mašyoi, ensimmäinen ihmispari, nauttii maailman kauneudesta. He eivät enää kuitenkaan ole varmoja, kumpi jumala on maailman luonut.

Mašyoi

Mašya

Mazda jätti näet ihmisille vapaan vallan valita, mitä pitävät hyvänä ja mitä pahana.

Kaikki ihmiset syntyvät hyvinä, ja se seutu on onnellinen, jossa elää yksikin uskova, joka levittää sanomaa Ahura Mazdasta.

IRANIN MAA

Viisaan Ahura Mazdan ja julman Ahrimanin ikuisen taistelu heijastuu Iranin, muinaisen Persian, maisemassa ja ilmastossa. Kuivat, karut vuoristo-seudut ovat jyrkkänä vastakohtana hedelmällisille rannikkoalueille.

ENSIMMÄINEN IHMINEN

Ahura Mazda loi Gayomartin, ensimmäisen ihmisen; nimi merkitsee ”Kuolevaa elämää”. Persialaisen myytin mukaan Gayomart eli kolmetuhatta vuotta henkiolentona, ennen kuin sai ihmishahmon. Hän kuoli 30-vuotiaana Ahura Mazdan pahan kaksosveljen Ahrimanin myrkyttämänä.